

- поступовий перехід від простих до більш складних завдань;
- максимальне використання творчого та розвивального потенціалу дитини в музичному процесі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Культурна ідентичність – це усвідомлення людиною своєї приналежності до певної культури, що включає мову, традиції, звичаї, цінності та спосіб життя. Вона починає формуватися ще в ранньому дитинстві під впливом сім'ї, соціального середовища та освітніх установ.

Спів, музичні ігри, танці та гра на музичних інструментах мають потужний вплив на формування культурної ідентичності дітей дошкільного віку. Завдяки цим видам діяльності діти занурюються в культурну атмосферу свого народу, переймають його традиції та цінності, що сприяє усвідомленню своєї належності до певної культури. Таким чином, музична діяльність не лише розвиває творчі здібності дитини, а й відіграє важливу роль у

Музика є потужним інструментом освіти для сталого розвитку, оскільки вона сприяє екологічному, соціальному та економічному вихованню дітей. Інтеграція музики в освітній процес допомагає розвивати екологічну свідомість, культуру толерантності, соціальну відповідальність та економічну грамотність. Вона дозволяє дітям не лише отримувати знання, а й глибоко усвідомлювати принципи сталого розвитку через емоційне сприйняття та практичний досвід.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Танчер В. В. Культурна ідентичність в полікультурному суспільстві. *Міжнародні відносини: теоретико-практичний аспект*. 2019. Вип. 4. С. 271–284. URL: https://www.researchgate.net/publication/335706021_KULTURNA_IDENTICNIST_V_POLIKULTURNOMU_SUSPILSTVI
2. Утвердження української національної та громадянської ідентичності: монографія / К. Журба, І. Бех, С. Бойко, В. Євтушок, С. Гаряча, Л. Канішевська, І. Кучинська, С. Кучинський, О. Лісовець, І. Нестайко, Л. Павлова, В. Рагозіна, О. Рейпольська, Н. Сеньовська, С. Толочко, С. Федоренко, І. Шкільна, В. Ясько ; за заг. ред. К. Журба, О. Рейпольська. Київ : Компрінт. 2024. 232 с.

КЕЙС-МЕНЕДЖМЕНТ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ

Овдій Наталія

*Національний університет біоресурсів і природокористування України
(м. Київ)*

novdi@nubip.edu.ua

Постановка проблеми. Для сучасної соціальної роботи характерна своєрідність у розумінні категорій «якість» та «ефективність». Теоретичний зміст даних понять доповнюється їх функціональним використанням при

аналізі соціальної політики, оцінці соціальних програм та проектів, соціальному плануванні, апробації конкретних методик соціальної допомоги різним групам населення. При застосуванні спеціалістом-практиком будь-якої технології соціальної роботи якість та ефективність будуть присутні як показники, і як орієнтири на всіх етапах надання соціальної допомоги. Ця обставина визначає інтерес до вивчення співвідношення змісту понять «якість» і «ефективність». Саме тому застосування кейс-менеджменту в соціальній роботі вважається сьогодні перспективним напрямком застосування, який на перше місце ставить дитину, людину, сім'ю, і під них прилаштовує свою програму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Практичний доробок у процедуру кейс-менеджменту з різними групами клієнтів та її імплементації у діяльність соціальних сервісів здійснили І. Артеменко, А. Бодня, Н. Гусак, Т. Спіріна, Ю. Тодорцева. Вивченням поняття «кейс-менеджмент» займалися такі зарубіжні дослідники як Р. Баркер, С. Дойл, Д. Мокслей, М. Річмонд.

Мета статті – проаналізувати сучасні підходи та перспективи застосування кейс-менеджменту у соціальній роботі.

Виклад основного матеріалу. Кейс-менеджменту ще називають технологією управління випадком. У найзагальнішому вигляді це метод соціальної роботи, при якому клієнт (дитина/молода людина) поміщається в центр уваги представників усіх служб, які потенційно можуть йому допомогти у вирішенні проблем у цій ситуації. У центрі уваги завжди є потреби клієнта, і будь-які рішення повинні прийматися, виходячи з принципу його найкращих інтересів. У клієнта є постійний спеціаліст із соціальної роботи (кейс-менеджер), який закріплений за ним та виконує функцію координатора роботи різних організацій, які беруть участь у наданні допомоги клієнту.

Дана технологія сьогодні поширена в багатьох галузях соціальної сфери: лікуванні онкологічних захворювань, позбавленні різних залежностей, роботі з ВІЛ-інфікованими, у профілактиці соціального сирітства — у роботі з сім'ями та дітьми у важкій життєвій ситуації, а також з дітьми-сиротами та дітьми, які залишилися без опіки батьків.

Прообразом цього підходу вважатимуться поняття соціальної діагностики сформовані у 1917 р. у роботі Мері Річмонд. У «Соціальній діагностиці» Річмонд виступала за те, щоб працювати разом з клієнтами, а не на них, і за те, щоб з емпатією та розумінням ставитися до минулого клієнтів, замість робити узагальнення чи припущення (Richmond, 1922). Термін «соціальна діагностика» став означати «систематичний спосіб допомогти професіоналам збирати інформацію та вивчати проблеми клієнтів», ґрунтуючись на унікальному походженні кожного клієнта, його проблемах та індивідуальних потребах (Richmond 1922, 122).

Кейс-менеджмент – важливий компонент практики соціальної роботи з дітьми. Це комплексний підхід до надання послуг сім'ям та молодим людям. Кейс-менеджмент як підхід до надання послуг у рамках програм альтернативної опіки спирається на такі принципи [1].

У центрі уваги – дитина / молода людина. У центрі уваги при плануванні послуг та заходів допомоги має бути дитина/ молода людина. Послуги повинні

адаптуватися під потреби дитини / молодшої людини, а не змушувати її підлаштовуватися під наявні адміністративні структури або механізми надання послуг.

Участь. Діти та молоді люди повинні розглядатися як експерти з питань, що стосуються їхнього життя. Вони мають брати повноцінну участь у процесах прийняття рішень щодо їхньої життєвої ситуації.

Опора на сильні сторони. Робота з дитиною / молодшою людиною має відштовхуватися від її сильних сторін та виявлених потреб. Наявні чи розвинені в дитини сильні сторони та її успіхи часто є передумовою довгострокових змін у його житті.

Неприпустимість дискримінації та визнання різноманітності. До дитини/молодшої людини необхідно ставитися без дискримінації та засудження, з розумінням її культури [3].

Необхідно враховувати соціальні, культурні, економічні та інші фактори, що формують сприйняття дитини/молодшої людини, обставини її життя та її потреби у тій чи іншій послугі, та реагувати на них у рамках циклу надання послуг.

Підзвітність та прозорість. Заходи кейс-менеджменту повинні належним чином відображатися у документації. Робота з дитиною молодшою людиною має бути заснована на чесному та відкритому співробітництві. Дитина / молода людина має бути максимально обізнаною про всі заходи, які можуть торкнутися її інтересів.

Достатність інформації. Робота з дитиною / молодшою людиною має ґрунтуватися на інформації, що надходить з якомога більшої кількості прийнятних джерел.

Безперервність. Робота з дитиною / молодшою людиною повинна проводитися у конкретні терміни, орієнтовані на рішення та дії. Вона повинна бути постійним процесом, а не окремою подією. Для забезпечення безперервності необхідно, щоб хоча б один фахівець залишався незмінним з початку до кінця надання послуг [2].

Застосування підходу, що ґрунтується на фактах. Робота з дитиною / молодшою людиною має будуватися на науково обґрунтованих знаннях та сучасних дослідженнях. Належне документальне оформлення послуг сприяє накопиченню знань. Регулярна перевірка документації покращує практику та сприяє розумінню того, які підходи найбільш ефективні у роботі з дітьми.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Технологія управління випадком (кейс-менеджмент) базується на індивідуальному підході до клієнта, передбачає оцінку її індивідуальних потреб та облік їх у плануванні розвитку, що створює передумови для залучення дитини/молодшої людини до процесу супроводу. В подальшому планується розглянути конкретну категорію людей, до яких можливо застосувати кейс-менеджмент.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артеменко І. Е. Підготовка менеджерів соціальної роботи до застосування кейс-менеджменту у роботі з клієнтами. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*. 2014. Вип. 1. С. 12–19.
2. Савчук О. М., Галай А. О. Кейс-менеджмент у роботі з внутрішньо переміщеними особами. *Наукові записки НаУКМА. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота*. 2016. Т. 188. С. 70–74.
3. Спіріна Т., Бодня А. Кейс-менеджмент у роботі з вразливими групами населення. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 2. С. 145–150.

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ РОБОТИ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ГРУП: СУЧАСНІ РІШЕННЯ ТА МАЙБУТНІ МОЖЛИВОСТІ

Руссо Костянтин

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

k.ye.russo@udu.edu.ua

Науковий керівник: Івженко Інна

Постановка проблеми. Волонтерський рух відіграє важливу роль у підтримці суспільних ініціатив, особливо в кризових ситуаціях, таких як війна, пандемії чи природні катастрофи, економічні потрясіння тощо. Однак традиційні методи координації діяльності волонтерських груп часто виявляються недостатньо ефективними через брак ресурсів, нестачу комунікації та обмеженість доступу до актуальної інформації. У цьому контексті цифрові технології відкривають нові можливості для покращення логістики, координації та комунікації серед волонтерів. Часто організація волонтерської діяльності стикається з численними викликами, а саме складність координації великої кількості людей; проблеми з оперативною комунікацією; недостатня прозорість фінансових операцій; обмеженість ресурсів та необхідність їх оптимального розподілу; низька цифрова грамотність частини волонтерів. Цифрові технології можуть допомогти подолати ці проблеми, підвищуючи ефективність роботи волонтерських груп, оптимізуючи логістику, автоматизуючи комунікацію та забезпечуючи прозорість процесів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання використання цифрових технологій у волонтерській діяльності досліджували численні науковці та громадські організації. Зокрема, у світовій практиці аналізуються мобільні додатки для координації волонтерських груп, використання штучного інтелекту для аналізу потреб громад та застосування блокчейн-технологій для прозорості фінансових операцій. У вітчизняних дослідженнях особлива увага приділяється інтеграції волонтерських платформ із державними системами допомоги, а також розвитку соціальних мереж для організації громадських ініціатив. Останні дослідження показують, що використання цифрових технологій у волонтерській діяльності стає світовим трендом. Наприклад,